

ע"פ 63003/05/19 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

11 בספטמבר 2019

עפ"ג 63003-05-19 פלוני נ' מדינת ישראל
בפני כב' סגן הנשיאה, השופט אליהו ביתן
כב' השופטת גילת שלו
כב' השופט גיל דניאל
המערער: פלוני
נגד
המשיבה: מדינת ישראל

פסק דין

המערער הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר דיוני, בעבירות של תקיפת בן זוג הגורמת חבלה של ממש, תקיפה סתם של בן זוג ושתי עבירות איומים.

כתב האישום שבעובדותיו הודה המערער מתאר כי בתקופה הרלבנטית ניטשו ויכוחים בין המערער ואשתו על רקע חשדו של המערער שאשתו מקיימת קשר רומנטי עם גבר אחר, שבהזדמנות מסוימת האשה אישרה זאת. בתאריך 1.3.17 בסביבות השעה 22:00 המערער ואשתו התווכחו ותוך כדי כך המערער תקף את אשתו בכך שסטר על פניה - וגרם לה חבלה - ודחף אותה לתוך חדר השירותים בביתם. כעבור מספר שעות, בסביבות השעה 01:30, המערער אחז את אשתו בחולצתה, גרר אותה ממיטתה דרך הסלון לעבר המרפסת, הצמיד אותה למעקה המרפסת של ביתם הנמצא בקומה ה-16 של הבניין, וכשהיא אוחזת בחוזקה במעקה המרפסת, אמר לה באיום "על התנהגות כמו שלך סוקלים אנשים באבנים או שאפשר לזרוק אותך מקומה 16, אולי תעשי את זה לבד". המתלוננת פחדה ואמרה למערער כי הוא אדם מפחיד וביקשה ממנו שיעזוב אותה. במהלך האירוע המתואר המערער סימן לאשתו להתקרב אליו וכשהיא עשתה זאת הוא אמר לה, בהתייחסו לגבר שאתו האשה נמצאת בקשר, "אני אהרוג אותו".

התביעה טענה למתחם עונש הולם הנע בין מספר חודשי מאסר בעבודות שירות ל-18 חודשי מאסר בפועל וביקשה להטיל על המערער מאסר ברף הגבוה של המתחם לצד ענישה נלווית. ההגנה טענה לביטול הרשעת המערער ולחילופין לחריגה ממתחם העונש ההולם שנטען על ידי התביעה, משיקולי שיקום המערער.

שירות המבחן הגיש לבית המשפט מספר תסקירים על המערער ובסופו של דבר המליץ לבטל את הרשעת המערער, לחייב את המערער בביצוע שירות לתועלת הציבור ולהעמיד את המערער למבחן.

בית המשפט התייחס לערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות של המערער, למידת הפגיעה בהם, למדיניות הענישה הנוהגת ולנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, וקבע שמתחם העונש ההולם למעשי המערער נע בין מספר חודשי מאסר שניתן לשאת בעבודות שירות לבין 18 חודשי מאסר בפועל; דחה את בקשת ההגנה לבטל את הרשעת המערער; והטיל

עמוד 1

על המערער 4 חודשי מאסר בפועל לנשיאה בעבודות שירות, 8 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, שלא יעבור עבירת אלימות מסוג פשע, 4 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירת אלימות מסוג עוון, פיצוי למתלוננת בסך 5,000 ₪, וחתימה על התחייבות להימנע מעבירה.

ב"כ המערער טוען, כי נסיבות הענין ונתוני המערער מצדיקים לבטל את הרשעתו בדיון. לטענתו, מעשי המערער אינם בדרגת חומרה גבוהה, שכן המדובר באירוע מתמשך אחד שהתרחש ברקע הקינטור שחווה המערער כשנודע לו שאשתו מקיימת קשר עם אחר, ושהפגיעה שנגרמה במסגרתו לאשת המערער הינה מינורית. וההרשעה בדיון, לאדם בגילו של המערער, שאין לו הרשעה קודמת, העוסק כקבלן משנה בעבודות המתבצעות במתקנים בטחוניים, עלולה לפגוע בפרנסתו באופן בלתי מידתי. לחילופין, נטען, כי יש להקל בעונשו של המערער אשר בין היתר שיתף פעולה עם שירות המבחן ושהה בתנאים מגבילים במשך כשנה וחצי, ולאחר האירוע התגרש מאשתו והיא עצמה ביקשה שלא להחמיר אתו.

ב"כ התביעה סומכת את ידיה על גזר דינו של בית המשפט קמא, טוענת כי הוא מותאם לנסיבות ומאוזן ואף מקל עם המערער, ומבקשת שלא להתערב בו.

שקלנו את מכלול הנתונים והנסיבות הנוגעים לענין ושמענו את טיעוני הצדדים ובאנו למסקנה שדין הערעור להידחות.

באשר להרשעה-

נקודת המוצא הינה, שאדם שנקבע לגביו כי ביצע עבירה, מורשע בדיון. זו הדרך לבטא את הפסול שבמעשה; ההרשעה כרוכה בהטלת סטיגמה במורשע, המהווה מרכיב במרכיבי ההרתעה לפרט ולציבור; וכלל זה תורם לאכיפה אחידה ושוויונית.

הימנעות מהרשעה היא תוצאה חריגה, השמורה למקרים מיוחדים ויוצאי דופן בהם העבירה לפי טיבה מאפשרת לוותר על ההרשעה מבלי לפגוע באינטרסים הכרוכים בהרשעה בהליך פלילי, והרשעת הנאשם תפגע קשות בשיקומו ובאפשרות התעסוקה שלו.

מקרה זה איננו צולח את התנאי הראשון, הבסיסי, לאי הרשעה, הנוגע לטיבה של העבירה. ב"כ המערער מתמקד בטיעונו בסטירה שסטר המערער על פני המתלוננת וטוען כי מעשה זה אינו עומד ברף הגבוה של עבירות האלימות והוא יכול לסבול אי הרשעה בדיון. ואולם, מבלי לגרוע מחומרת מעשה זה כשלעצמו, הרי שהמעשה הנוסף של המערער, אשר משך את אשתו ממיטתה בשעה אחת וחצי בלילה, גרר אותה עד למעקה מרפסת ביתם שבקומה ה-16, ואיים עליה בצורה קשה, בעצם התנהגותו מטילת האימה ובאמירת דברים שיכלו לנטוע בליבה פחד ממשי שמא הוא עומד לזרוק אותה מהמרפסת החוצה, קשה וחמור מאוד והוא בוודאי אינו יכול לסבול אי הרשעה. בנוסף לכך, הטענה על פגיעת ההרשעה בפרנסת המערער, איננה מבוססת ואינה משכנעת. הדברים הכתובים במסמך שהציג המערער בענין זה כלליים ואינם מבוססים על מידע מוצק, ומכל מקום, כפי שבית המשפט קמא קבע, עומדות בפני המערער אפשרויות תעסוקה נוספות.

עבירות אלימות בכלל, נתפסות כעבירות חמורות והענישה המוטלת עליהן מותאמת לכך. עבירות האלימות בתוך המשפחה הן בעלות חומרה מיוחדת, הנובעת מהמאפיינים הייחודיים של המסגרת בה מבוצעות העבירות ושל העברין והקרבת יחסי הגומלין ביניהם, ובהתאם לכך מדיניות הענישה לגביהן היא של החמרה.

דברים שכתבה השופטת פרוקצ'יה בע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל (מיום 11/10/07, פסקה 7) מתארים היטב את מורכבות הסוגיה ואת האינטרסים הכרוכים בה, המצדיקים החמרה בענישה:

"מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית הינה כי בתוך משפחה ישררו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרתה של ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי. יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת האלימות על פי רוב בידי החזק כלפי החלש. פערי הכוחות הם גדולים כשמדובר באלימות כלפי קטינים או כלפי בת זוג; באלימות במשפחה, נגישותם של קרבנות העבירה למערכת המשטרית או למערכות הסיוע האחרות היא ענין מורכב וקשה, הטעון רגשות חזקים, פחדים ואימה. הבושה, והרצון לשמור על שלמות המשפחה הופך לאחת את התלונה על אלימות במשפחה למהלך קשה וטעון. לא אחת, קיימת תלות כלכלית ורגשית של בן הזוג המוכה בבן הזוג המכה, ותלות זו גם היא מקשה על חשיפת הפגיעה. גורמים אלה ואחרים בשילובם, משווים מימד מחמיר לעבירות אלימות במשפחה. נפיצותן של עבירות אלה, והצורך להגן על קרבנות האלימות שהם על פי רוב חסרי ישע, תורמים אף הם להחמרה הנדרשת בענישה בעבירות אלה.."

בסופו של דבר על העונש להלום את חומרת מעשה הנאשם בנסיבותיו ואת מידת אשמו של הנאשם. כאן, התנהגות המערער בחלק השני של האירוע - הקשור למעקה המרפסת - חמורה ומסוכנת והגם שבסופו של דבר היא לא גרמה לפגיעה בגוף, היא בהחלט יכלה להסתיים באסון. באספקלריה זו, העונש שהוטל על המערער רחוק מלהיות חמור. אדרבא, הוא מבטא התחשבות רבה - אולי רבה מדי - במערער.

נוכח האמור, הערעור נדחה. על המערער להתייצב לנשיאת מאסרו ביום 21.07.19 בשעה 08:00 במשרדי הממונה על עבודות השירות במחוז דרום של שב"ס במתחם בתי הכלא בבאר-שבע.

מזכירות בית המשפט תעביר את פסק הדין למשרדי הממונה על עבודות השירות.

ניתן והודע היום ז' תמוז תשע"ט,
10/07/2019 במעמד הנוכחים.
אליהו ביתן, סגן נשיאה

גילת שלו, שופטת

גיל דניאל, שופט